

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΗΡΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΟΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἔξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἔξάμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1878
ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰσοδήτου μηνός.
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Ἐδραίου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 15 Ἰουλίου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 33

ΛΑΓΟΣ ΚΑΙ ΓΑΪΔΑΡΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἐνας γαῖδαρος μιά φορά ἔχασε τὴν ὑπεμονήν του.

— Ἰποφέρεται τέτοια ζωὴ, γιὰ πές μου; ἔλεγε. Δουλειά, δουλειά γαϊδουρινή, ἀπὸ τὸ πρωτὸ ὡς τὸ βράδυ, ἄστερα λίγο ἄχυρο ξερὸ καὶ μέσα στάχουρι.

— Καὶ γιὰ πληρωμὴ γιὰ τοὺς τόσους κόπους μου, νὰ μὴν ἔχω οὔτε ἓνα μικρὸ σημάδι ἀγάπης ἀπ' τὸν ἀφέντη μου, οὔτε ἓνα χαιτίδι, οὔτε ἓνα λόγος γλυκῶ. Ἐὖλο, ξύλο, ξύλο!

— Ἀλλὰ τί νὰ τὰ ξαναλέμε; Τέτοια δὲν ἦταν τάχα, χρόνια ἀμέτρητα τώρα, ἡ ζωὴ ἔλων τῶν γαϊδάρων;

Λοιπὸν ὁ γαῖδαρός μας ἔχασε πιά τὴν ὑπεμονήν του, καὶ ἀποφάσισε νὰ πάρῃ τὰ βουνά. Ἀπὸ πολλὸν καιρὸ τὸ εἶχε βάλει στὸ νοῦ του, καὶ ὅταν ὁ ἀφέντης του τὸν φόρτωνε τὰ λαχανικά γιὰ νὰ τὰ πᾶῃ στὸ παζάρι, ἢ ὅταν τὸν φόρτωνε ξύλα ἀπὸ τὸ δάσος νὰ τὰ πᾶῃ στὸ σπίτι, τσαλαβουτοῦσε μέσα στὸ σκονισμένον δρόμο, καὶ τοῦ ἔκαιγε ὁ ἥλιος τὰ πλευρά, καὶ ἡ σκόνη ποὺ σήκωναν τὰ κουρασμένα πόδια του χωνόταν μέσα στὰ πλατιά ρουθούνια του, καὶ τὸν ἔκανε νὰ φυσᾷ καὶ νὰ ναστενάξῃ. Καὶ μ' ὅλα αὐτὰ ἔτρωγε ὀλοένα ξυλιὰς γιὰ νὰ πηγαίῃ πρὸ γρήγορα, καὶ κατέβαζε τὰ μεγάλα αὐτιά του μὲ ὑπεμονή, καὶ μισόκλεινε τὰ ἄθια του μάτια, καὶ ἡ λόπη του μεγάλωνε σιγά-σιγά, ὡς ποὺ νὰ ἔρθῃ ἡ ὥρα καὶ ἡ στιγμή, γιὰ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο ποὺ ἔβαλε στὸ νοῦ του. Καὶ ἡ ὥρα αὐτὴ ἔφτασε.

Μιά βραδυὰ ὁ κύριός του, δὲν ἔκλεισε καλὰ τὸ ἀχουριὸ τὴν πύρτα. Δὲν τοῦ φαινόταν καὶ τόσο ἀπαραίτητο νὰ τὴν καλοκλείσῃ, γιὰτὶ ἀπὸ τὸ νοῦ του δὲν τοῦ περνοῦσε πῶς ὁ γαῖδαρός του αὐτὸς μποροῦσε νὰ μὴν εἶναι εὐχαριστημένος μὲ τὴν θέσῃ του καὶ νὰ ἔχῃ καὶ διαφορτικὴ

γνώμη γιὰ τὴ ζωὴ. Κι' αὐτὸ δὲ ἔλειπε τώρα, νὰ ἔχουν καὶ οἱ γαϊδάροι ἀξιώσεις!

Λοιπὸν ἡ πύρτα τοῦ ἀχουριῶδ δὲν ἦταν καλὰ κλειστὴ ἔκεινο τὸ βράδυ, καὶ τὸ γαῖδαρος ἔφυγε.

Ἵλη τὴ νύχτα γύριζε ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ χαίροταν τὴν ἐλευθερίαν του. Οὔτε νύστα καταλάβαινε, οὔτε κούραση, οὔτε κόπο.

Τώρα ποὺ ὁ γλυκὸς ἀέρας τῆς ἐλευθερίας τοῦ χάιδευε τὸ μέτωπό του, τώρα ποὺ κατάλαβε τὸν ἑαυτὸ του ὀλωσδιόλου ἀνεξάρτητο, τοῦ ἤρθε σὰν ἓνα μεθύσι ἀπὸ τὴ μεγάλην του χαρὰ.

Τὸ νυχτερινὸ ἀεράκι τοῦ δρόσιζε τὸ βασανισμένον του κορμί. Νέα ζωὴ, νέα δύναμη κυκλοφοροῦσε μέσα στίς φλέβες του καὶ τὸν ἔφερνε ἀπ' ἐδῶ

κι' ἀπ' ἐκεῖ, μεθυσμένον ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν του.

Πλησίαζε νὰ ξεημερώσῃ πιά κι' ἐκεῖνος ὄλο πήγαινε χαζέοντας μέσα στὰ χωράφια, τσαλαπατώντας τὰ σπαρτά, δαγκώνοντας τὰ γινωμένα σιτάρια, μὲ μιά εὐγνωμοσύνη μέσα στὴν ψυχὴν του, εὐγνωμοσύνη στὸ Θεὸ ποὺ τοῦ ἔδωκε τὴ ζωὴ καὶ τέτοια καλὰ γιὰ νὰ χαρῃ.

Ἐξαφτα ἓνας πετεινὸς ἀκούστηκε νὰ λαλή. Ὁ γαῖδαρος θυμήθηκε τότε πῶς τέτοια ὥρα κάθε μέρα ὁ κύριός του τὸν ἔβγαζε ἀπὸ τὰ χουρί, τὸν φόρτωνε κι' ἀρχίζε τὴ δουλειὰ του.

Μαζὶ μὲ τὸν κύριόν του γεννήθηκε μέσα στὸ κεφάλι του ὁ φόβος μήπως ξανακιασθῇ, μήπως χάσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, καὶ ὅσο τὰ πράματα ἀρχίζαν νὰ μισοφωτίζονται ἀπὸ τὴν

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὸ μορὸ μετὰ τὸ μπάνιο κατενυχαριστημένο.

αυγή, τόσο μέτρη στο μυαλό του ζωντάνευσε ο φόβος και η ανάγκη να φύγει μακριά και να κρυφτεί από τα μάτια του κόσμου.

Εκεί κοντά ήταν ένα δάσος που πολλές φορές το είχε επισκεφθεί με τόν άφηνό του.

Σκέφθηκε λοιπόν, πώς καλύτερο καταφύγιο από το δάσος εκείνο δεν ήταν δυνατό να βρη. Αλλά από ποιά μέρος βρισκόταν δεν ήξερε κι αυτός. Γυρνώντας εδω κι εκεί είχε χάσει το δρόμο του, και τώρα δε γνώριζε πια τα τριγύρω του, ούτε ήξερε από ποιά μέρος βρισκόταν το χωριό, το άχουρι του, και το δάσος. Τό θυμητικό του, τό περιφημο θυμητικό του, που τόν έκανε να βρίζκη μονάχος τό δρόμο του και την πόρτα τού άκουριού του, θαρρείς πως από τό μεθούσι της ελευθερίας είχε σκοπιστεί.

Όμως ελο προχωρούσε.

Εκεί έφτασε σ' ένα τρίστοιχο. Ο ένας δρόμος κατέβαινε, ο άλλος τραβούσε ίσια-ίσια μπροστά του, κι ο άλλος πάλι λίγο λοξά ανέβαινε.

Ο γάιδαρος στάθηκε συλλογισμένος, ποιά δρόμο να πάρη.

Αξαφνα βλέπει μπροστά του ένα λαγό, γοργό-γοργό, χαριτωμένο, με τό βάδισμά του που θαρρείς και είναι πέταμα πουλιού, με τό μεγάλα αυτιά του καθώς κουνιόνταν με τό τρέξιμο.

Πρώτη φορά ο γάιδαρός μας έβλεπε λαγό. Εκείνο που τού έκανε εντύπωση μεγάλη, ήταν τό δυο αυτιά τού λαγού, αυτιά πολύ γνώριμα, αυτιά που ήξερε πως τέτοια, τό ίδια, ήταν φυτρωμένα και στο δικό του τό κεφάλι.

Και τό γνώριζε καλά ταυτιά του, ταυτιά του που είχαν τόσες και τόσες πικρές λέξεις άκουσμένες, τό αυτιά του τό υπομονητικά, τό μεγάλα για τό άκουθ πολλά και τό υποφέρουν. Τά γνώριζε, γιατί, όταν έπινε νερό στο βαρέλι, τό έβλεπε να κουνιόνταν μπροστά του.

Λοιπόν τέτοια αυτιά, τό ίδις, βλέπει και στο κεφάλι τού λαγού και τόν ρωτά με καλοσύνη:

— Από ποιά μάς έρχεσαι, καλέ μου; Πρώτη φορά σε βλέπω στη ζωή μου.

— Κι' εγώ τό ίδιο, λέει ο λαγός. Βγήκα από τή φωλιά μου να κάμω ένα γύρο.

— Και ποιά είναι ή φωλιά σου;

— Κατά τό δάσος, λέγει ο λαγός βιαστικά και έτοιμάζεται να φύγη.

— Κατά τό δάσος; Αλήθεια, μέσα στο δάσος είναι; Για πές μου, καλέ μου, ποιάς δρόμος πάει στο δάσος, γιατί κι' εγώ για κεί βρίσκομαι.

— Ούφ! καίμενε, δεν έχω καιρό να χάνω. Νά, όλοι οι δρόμοι στο δάσος βγαίνουν σαν τρέξης.

— Ναι, καταλαβαίνω, μα εγώ είμαι βιαστικός, γιατί έχω λόγους που θέλω να φτάσω μια ώρα πρωτύτερα στο δάσος. Πές μου, ποιάς δρόμος είναι ο πιο γρήγορος γικτί, αν άργήσω, μπορεί να πέσω στα χέρια τών έχθρών μου και να κκοπάθω.

— Αν νομίζης, πώς κάθουμαι εγώ με τό μέτρο να μετρώ τούς δρόμους! Δέν ξέρω, βρέ αδερφέ, σου λέγω. Τρέξε, κονήσου κομμάτι και θά βρης τό δρόμο. Δέ μπορεί τώρα να κάθουμαι να συλλογίζομαι ποιάς είναι ο πιο μακρός και ποιάς είναι ο πιο κοντός. Στο καλό! και έδωκε ένα πήδημα λοξό.

— Στάσου, καίμενε, μη φεύγεις, να χαρη; ταυτιά σου, έτσι καταλαβαίνω πως σε συμπάθησα... ίσως γιατί μοιάζουμε... Τι ξέρεις, αν δεν είμαστε και συγγενείς;

Μά στο λαγό καθόλου δεν άρεσαν αυτές οι κουβέντες. Ξεμάκρινε βιαστικά μουρμουρίζοντας μέσα στο μουστάκι του.

— Μά την αλήθεια, δε βρίσκω να έχω καμιά ομοιότητα μ' αυτόν τόν κρεμανταλά!

Ταυτιά τού γαϊδαρού, καθώς είπαμε, ήταν μαθημένα να κουνν τέτοια λόγια. Τάκουσε λοιπόν κι' αυτά, χαμήλωσε τ' αυτιά του και τράθηξε μπροστά του ακολουθώντας ένα από τούς τρεις δρόμους.

Ο δρόμος τόν έφερε ύστερα από κάμποσην ώρα στο δάσος.

Εκεί πέρασε όλη την ημέρα ήσυχος και εύτυχισμένος.

Αχ! τί απόλαψη ήταν εκείνη! Πώς μουκαμύριζαν τό δροσερά χορτάρια, πώς λαμποκοπούσαν σαν άστέρια διαλεχτά που και που οι άνεμόινες, πώς βούίζαν τό έντομα, πώς γλυκοκελαδοούσαν ελεύθερα και χαρούμενα τό πουλιά!

— Έδώ είναι ή εύτυχία, έλεγε μέσα του ο γάιδαρος. Έδώ είναι ο παράδεισος τών γαϊδαρών.

Όταν τό μυαλό του πήγαινε στο άχουρι και στο άχυρο τό ξερό, που έτρωγε κάθε μέρα, και στο ξύλο τό άλύπητο, έλεγε μέσα του:

— Τ' άχούρια είναι ή κόλαση τών γαϊδαρών.

Για να νοιώση καλύτερα τή γλυκιά μουρούδιά τού χαρταριού, για να ρουφήξη όλη του τή δροσιά, κυλιόταν ο γαϊδαρός μας καταγής μέσα στα χορτάρια, έπαιρνε βόλτες μα δεξιά, μα άριστερά, χτυπώντας με τό πέταλα τόν καταπράσινο τόπο. Έπειτα πετιόταν μονομιάς όλόρθος

και ξούσε κάμποσην ώρα τό πόδια του σ' έναν πεσμένον κορμό βελανιδιάς που ήταν παραπέρα. Θαρρείς και βιαζόταν ο δυστυχισμένος να ξεκαρφώση από πάνω του εκείνα τό σιδερένια πέταλά του, τελευταίο σημάδι τής σκλαβιάς του.

Όλη την ημέρα χάρηκε την ελευθερία του. Τό βράδυ πλάγιασε σ' ένα χαντάκι, που ήταν στην άκρη τού δάσους. Στόν ύπνο του είδε ένα όνειρο που τού έδειχνε όλοφάνερα ότι όλες του οι έπιθυμίες θά αλήθευαν: Είθε ότι αυτός ήταν τάχα διαλεγμένος από τό Θεό να λευτερώση όλη τή γενιά τών γαϊδαρών. Ότι ήταν ένας γαϊδαρος όλος διόλου ελεύθερος, ανεξάρτητος και χωρίς καμιά όποχρέωση σ' άλλα ζώα που δεν μοιάζουν με τούς γαϊδαρούς. Ότι θά γλύτωνε όλη τή γενιά τών γαϊδαρών από την παντοτεινή σκλαβιά τών ανθρώπων.

Ήταν πρωτό όταν πια ξύπνησε.

Ακόμα δεν είχε καλοανοίξει τό νυσταγμένα μάτια του, ακόμα δεν είχε ξετινάξει τό σκοτισμένα του αυτιά, και βλέπει μπροστά του τό φίλο του τό λαγό να έρχεται τρεχάτος.

Στό πρόσωπό του φαινόταν ζωγραφισμένος ο τρόμος και μια φανερό νευρική ταραχή τάραζε τό κορμί του, που τόν έκανε να τρέμη.

— Με κυνηγούν, με κυνηγούν, φωνάζει φοβισμένος ο λαγός. Παραζαλιστήκα, δεν ξέρω τί μου γίνεται... Από ποιά έρχεται ο σκύλος; Από ποιά κυνηγός; Δεν ξέρω. Άκούς, καημένε, τό γαύγισμα τού σκύλου; Από κεί είναι;... από δω;... Από ποιά έρχονται; Φωνές άκούω, και από ανθρώπους βήματα, μα από ποιά έρχονται δεν καταλαβαίνω. Αχ! κρίμα που δεν έχω τό μπόι σου, καίμενε, για να ιδώ μακριά από ποιά είναι ο πιο μεγάλος κίνδυνος... Παραζαλιστήκα... Τά αυτιά μου βουίζουν... που να πάω! Δεξιά;... άριστερά;

Κι' αυτά λέγοντας πηδούσε από δω κι' από κεί, έτρεχε λίγο και πάλι γυρνούσε πίσω σαν αστασιόμενος.

— Αχ! εσύ που έχεις τόσο ψηλά ποδάρια σήκω κι' ανέβα από τό χαντάκι γρήγορα, καίμενε. ρίξε μια ματιά και πές μου από ποιά έρχονται; Άκούς τό ποδοβολητό;... Τά γαύγισμα τ' άκούς;

— Ναι, μα αν πιάσουν κι' εμένα; λέγει ο γάιδαρος. Κι' εγώ φυγόδικος είμαι, κι' όταν άκούω θόρυβο κι' ανθρώπινη λαλιά με συμπέρει καλύτερα να βρισκομαι μέσ' στο χαντάκι, παρά να βγω έξω να δείξω τό μπόι μου.

— Έλα, καίμενε, μη με αφήσης να χάσω τή ζωή μου. Εσύ θά με

Ο ΔΙΣΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΑΓ'.

Τελείωσε ο Αύγουστος, μπήκε Σεπτέμβρης, σε λίγο θά τελείωνε κι' ο τριγός, και τότε αντίο έξοχη! Θάριζε τό φθινόπωρο με τις βροχές του, και τό ύπαιθρο δε θάταν πια τόσο ευχάριστο. Έπρεπε λοιπόν να μη χάνουν στιγμή αυτές τις τελευταίες ημέρες, να έπωφελούνται από κάθε ευκαιρία για ναπολαμβάνουν την όμορφή φύση και νανασπένουν τόν ελαφρό και ζωογόνο αέρα της.

— Τι γρήγορα που περνά ο καιρός! είπε μα' μέρα ο Δισχουδάκης.

Πώς να κάνω για να τόν σταματήσω; Α, μια ιδέα! Αν σταματήσω τό ρολόι, δε θά πάψη να τρέχη κι' ο καιρός;

Τό είπε και τό έκανε. Ανέβηκε σε μια καρέκλα και κράτησε άκίνητο τό βαρίδι τού μεγάλου ρολογιού που ήταν πάνω στο μάρμαρο τού τζακιού.

— Έτσι και τό άτζεμ-πιλάφι θά βράση περισσότερο, είπε, και τό κοτόπουλα θά γίνουν πιο τρυφερά.

— Μπα; έντεκάμισυ μόνο ή ώρα; λέει ή γιαγιά, βλέποντας τό ρολόι, χωρίς να προσέξη πως ήταν σταματισμένο. Άς πάω να κάμω ένα γύρο στο περιβόλι.

Σε λίγο κοιτάζει απ' την πόρτα τής σάλας κι' ή μαμιά:

— Μπα; έντεκάμισυ είναι ακόμα; έχω καιρό να γράψω μερικά γράμματα.

Νά κι' ο θεός Κωστής:

— Μόνο έντεκάμισυ ή ώρα; Περίεργο! Και μένα μου φαινόταν πως πεινούσα!... Πάω περίπατο.

Η Μαργαρώ, έπληκτη που δεν έβλεπε κανένα στο σπίτι, τρέχει στη σάλα να ιδη τί ώρα είναι:

— Α, τόσο νωρίς; Και τό φαί είναι έτοιμο! Τά κοτόπουλα κοντεύουν να λυώσουν!

Εκείνη τή στιγμή έρχεται κι' ο παππούς:

— Μαργαρώ, τί περιμένεις; Δέ σορβίρεις να φάμε;

— Μα κοιτάξτε, κύρις, τό ρολόι. Έντεκάμισυ...

— Κουτή! Και δε βλέπεις που τό ρολόι δε δουλεύει πια; Έφαγε τό άχυρό του. Πρέπει να τό κουρδίσω.

— Όχι, καλέ! φωνάζει ή γιαγιά, γυρίζοντας απ' τό περιβόλι. Τό πρωτό εγώ τό κουρδισα.

— Μα πως σταμάτησε; Χάλισε;...

— Όχι, τό ρολόι δεν είναι χαλασμένο, μόλις ο παππούς βάσει σε κίνηση τό βαρίδι, αρχίζει πάλι να δουλεύη μια χαρά: Τίκ-τάκ! τίκ-τάκ! Κάποιος θάβαλε χέρι, κάποιος θά τό σταμάτησε για να παίξη...

Μα ποιός;...

Κάθονται έπιτέλους στο τραπέζι. Τά κοτόπουλα είναι λυώμα και τό ρυζι κατάπλασμα από τό βράσιμο.

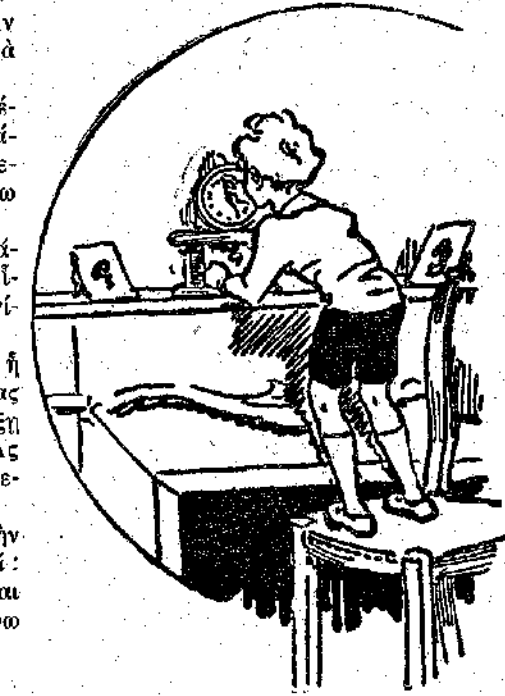
— Εγώ δε φταίω, λέει ή Μαργαρώ. Φταίει εκείνος που σταμάτησε τό ρολόι.

— Μα ποιός; ποιός;

Κατά τή συνήθειά του, ο Πετρούκης δμολογεί:

— Εγώ! Ηθελα να κάμω τόν καιρό να σταματήση, αλλά δεν κατάφερα παρά να χαλάση τό φαί.

Γελούν για τήν κουταμάρα του, μα και θυμώνουν που άγγιξε τό ρολόι. Κι' ενώ οι άλλοι, ύστερ' από τό άθλιο εκείνο άτζεμ-πιλάφι, τρώνε

Στο τυρί κι' όφωτότατα σταφύλια, ό Λιχουδάκης τους κοιτάζει και ζηλεύει. Γιατί ό μπαμπάς είχε:

— Μή δώσετε φρούτο του Πειρώκη!
(Απολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ
Η ΜΑΥΡΟΜΑΝΤΗΛΟΥ
ΔΙΗΓΗΜΑ

Στη δυτική άκρη του ώραιου τρί-
κολπου λιμανιού του θαλασσινού χω-
ριού μας, εκεί όπου τό κύμα σκάζει
και δείχνει μία μαύρη μωτερή κορυ-
φή άφροστεφανωμένη, εκεί σηκώνει
τό κεφάλι της ή Μαυρομαντηλού.

“Όλοι οι βράχοι στέκονται γύρω
άσάλευτα, περιφρονώντας μ' όλύμ-
πια άταραξία τις άπελιπμένες προ-
σπάθειες των μανιασμένων κυμάτων.

Μονάχα ή Μαυρομαντηλού φαίνε-
ται από μακριά σά να κουνιέται, σάν
νά κουνή τό κεφάλι της προσκαλών-
τας κοντά της τόν άπόκοτο βραχάρι,
πού άνεβασμένος σ' ένα παλιόσάνδο
παραδέρνει στό πέλαγος κι' άγωνί-
ζεται νά βρῆ σά βάρη της θάλασ-
σας τροφή για τόν έαυτό του και για
τούς δικούς του.

Φαίνεται σά νά τόν καλή κοντά
της όπως οι παλιές σειρήνες, μόνο
πού αὐτή είναι μία άφωνη και άψυχη.

Μοιάζει με ναυάγιο ριγμένο εκεί
άπό άμέτρητους χρόνους, πού τό χτυ-
πά τό άφρισμένο κύμα κι' εκείνο
τραντάζεται και κουνιέται και κουνεί
τό κεφάλι του για νά ξεμαυλίση τούς
φαράδες.

Μά στήλθθαι, ούτε τό κεφάλι δέν
κουνιέται. Τό κύμα μόνο σπάζει έπá-
νω του κι' άφρίζει και τό περιχύνει
μέ τό άλιμυρό νερό του. Από κοντά
ή Μαυρομαντηλού είναι κι' αὐτή μία
ξέρα, ένας βράχος σάν τούς άλλους.

Λένε, μά ποιάς τό πιστεύει, — κι'
όμως αν ήταν άλήθεια! — πώς ή Μυ-
ρομαντηλού ήταν κι' αὐτή μία φορά
γυναίκα και μητέρα, μητέρα μ' έφτά
γιάους λεβέντες. Και τούς έφτά της
γιάους, πού ήταν όλοι άξιοι θαλασσι-
νοί, τούς φτόνεσε ό Γοργόνα της θά-
λασσας και τούς έπνιξε στό πέλαγος.

Κι' ή μητέρα σπλαχνίστηκε τόν πόνο
της μάννας και τή μεταμόρφωσε σέ
βράχο και τήν φύτευσε εκεί, όχι μα-
κριά από τήν άκρογιαλιά, μέ άναση-
κωμένο τό κεφάλι της, πού φαίνεται
σά νά φορά ή μαύρη μαντήλα. Και ή
χαροκαμένη μάννα μ' όλο
πούγινε βράχος, χαιρετά τώρα εταν
βλέπει από μακριά άνθρώπους νά
θαλασσοπνίγουνται στό πέλαγος, και
δρoοίζει τόν πόνο της εκεί μέσα στη
θάλασσα τήν άπιστη. Αὐτή είναι ή
Μαυρομαντηλού.

Δέν ξέρω τί μυστικό σύνδεσμο εί-

χαν ή Μαυρομαντηλού κι' ό γέρο-Γιαν-
νιός ό φαράς. Μά πάντοτε αὐτή, είτε
άπό κοντά περνούσε εκείνος, είτε από
μακριά, τόν καλούσε πρὸς τό μέρος
της, τόν τραβούσε κοντά της.

Κάθε μέρα ό Γιαννιός περνούσε
άπό τά νερά της σκίζοντας σέ μά-
κρος και σέ πλάτος τό ώραίο τρί-
κολπο λιμάνι του χωριού. Τριγύριζε
όλες τις άκρογιαλιές, έφαχνε σέ ο-
λους τούς βράχους, φαχούλευε όλες
τις θαλασσοσηλιές μέ τό καμάκι του
και μέ τό γάντζο του. “Έπλεε από
λιμανάκι σέ λιμανάκι, από άμμουδιά
σέ άμμουδιά, από βράχο σέ βράχο.
“Έξερε όλους τούς κρυφώνες τών
χαποδιών, όλα τά θαλάμια τών
μουγγιών, όλα τών άστακίων τά λη-
μέρια. Ποτέ ρούφος δέν τού ξέφυγε
κι' οι συναγρίδες ήταν σάν νά γη-
τεύονταν άπ' τ' άγκίστρι του.

“Έπλεε συχνά στό νερά της Μυ-
ρομαντηλούς, γιατί είχε μία παράδο-
ξη άγάπη στό μοναχικό αὐτό βράχο,
πού μέλις ξεπρόβαλλε τήν κορφή του
έπάνω από τόν άφρό της θάλασσας
σάν άποσταμένος κολυμπητής πού
ξεκουράζεται έπαλωμένος άνάσκελα
έπάνω στό κύμα. Γνώριζε όλες τις
σηλιές και τούς κρυφώνες τού με-
γάλου αὐτού βράχου, όπου έδρισκε
τά ώραιότερα θαλασσινά, άστακούς
και κερκίδες άπίστευτα μεγάλους
και πεταλίδες και άλλα νόστιμα κο-
χύλια κάθε λογής.

Μά είχε περάσει πιά ή εποχή πού
ό Γιαννιός είχε δικές του δυό καμα-
ρωμένες βάρκες, τήν «Έπτάλοφο»
και τήν «Άγιά Σοφία», και πού εί-
χε για όνειρό του νά μπούν οι Έλ-
ληνες ξανά στην Πόλη. Τώρα ό Γιαν-
νιός δέν είχε πιά παρ' μία μονάχα
βαρκούλα, πού είχε άρχισει κιόλας
νά σαπίζη κι' είχε σχεδόν τήν ίδια
ήλικία μέ τόν άφεντικό της.

“Ένα λοιπόν Σάββατο κατά τό με-
σοσάρακιστο, μπαρκάρησε ό γέρο-
Γιαννιός στη γέρικη ψαρόβαρκα του
και άρχισε νά λάμνη κατά τά νερά
της Μαυρομαντηλούς.

“Ό Γιαννιός είχε δικό του τρόπο
νά τραβή κουπι και ήξερε νά δίνη
δρόμο στη βάρκα του χωρίς νά φαί-
νεται πώς βάζει κόπο και χωρίς νά
ιδρώνη. “Έλαμνε έμαλά και ήρεμα,
άλλά κανονικά. Τά χέρια του δέν
τάβλεπε σχεδόν νά κουνιούνται και
δέν τόν καταλάβαινες πότε έσκυβε
μπροστά και πότε έγεννε πίσω.

“Ώστόσο ό Γιαννιός είχε άρχισει

νά γεννάη και άδυνατίζε και έπα-
σχε. “Ήταν πιά έξήντα χρόνων, τά
πόδια του ύπόφεραν από ποδάγρα
και όλοκλήρη ή άριστερή του μπάν-
τα ήταν πιασμένη.

Μέσα στη βάρκα του είχε τά σύ-
νεργά του της φαριχίς: Τό γάντζο
πού τσάκωνε τά χαποδία, τό καμάκι
πού κάρφωνε τά λαβράκια και τούς
άστακούς, τό σουπιγοτάλι, πού ξε-
μαύλιζε τις σουπιές, τή λαβιά πού
μ' αὐτήν έκανε τή θάλασσα σά γιαλι,
όσο κύμα κι' αν είχε, κι' έβλεπε κα-
θαρά τό βυθό. Σ' αὐτά περιωρίστημε
τώρα στό γεράματα και παράτησε τά
δίχτυα και τά παραγάδια και τις συρ-
τές για τούς πιά νέους.

“Ώστερα από μισή ώρα δυνατό
κουπι έφτασε στη γειτονιά της Μυ-
ρομαντηλούς. Πήγε εκεί μονάχα για
νά διασκεδάση τή μελαγχολία του,
γιατί εκείνη τήν ήμέρα δέν είχε ο-
ρεξη για ψάρεμα: Ένωθε μίαν άνεξή-
γητη στενοχώρια, ένα παράξενο βά-
ρος στην καρδιά.

“Ώραία ήταν ή ήμέρα κι' ό ήλιος
γέροντας στη δύση του χτυπούσε
κατάματα τό γέρο ψαρά, χρυσώνον-
τας τά άργυρόλευκα μαλλιά του,
όμορφαίνοντας τό άνοιχτό τετράγωνο
πρόσωπό του, πού έδειχνε άνελπιωτή
καλοσύνη κι' έγκαρτέρηση, και τό
άδύνατο κορμί του μέ τούς πιασω-
μένους και μπαλωμένους άμπάδες
πού φορούσε.

“Ήταν άνοιξη, τά μισά τού Μάρτη.
Στην άντικρινή άμμουδερή άκρογια-
λιά έβλεπε ό γέρο ψαράς έδω κι' έ-
κει χωριάτες και μερικές γυναίκες
και παιδιά πού από τόν παραθαλάσ-
σιο δρόμο, γύριζαν από τά χωράφια
στό χωριό. “Ή άνοιξη είχε άρχισει
νά στολίζη μέ άνθους τά δέντρα και
ή θάλασσα σκόρπιζε τή μοσχοβο-
λιά της ως τά χαμώδεντρα πού φύ-
τρωναν στις άντικρινές γραφικές πλα-
γιές. “Ένας τσοπάνος μέ τάχτενιστα
μαλλιά του και τ' ήλιοκαμένο πρό-
σωπό του άπλωνε τή μακριά του
γκλίτσα για νά σπρώξη μπροστά μία
γίδα πού είχε πηδήσει κάτω από ένα
βράχο στό γιαλό και είχε μείνει πι-
σω από τό άλλο κοπάδι, γυρεύοντας
βοσκή, εκεί πού μονάχα άμμο και
χαλίκια μπορούσε νά βρῆ. Τό τσοπα-
νόπουλο μέ τό μακρύ ταγάρι του πού
έφτανε ως τά γόνατα, κρεμασμένο
άπό τήν άριστερή μασχάλη, μέ τήν
ψηλή μαγκούρα του, πού ήταν διπλή
άπό τό μπόδι του, έτρεχε μέ χαρού-
μενες φωνές μπροστά, στρέφοντας
πίσω τό κεφάλι και σπλαθώντας τούς
τράγους, και τό σκυλι γαύγιζε όλους
τούς διαβάτες.

“Ή ξέρα, ή Μαυρομαντηλού, δέ θα

βρίσκεται περισσότερο από τριακό-
σιες όργιές μακριά από τήν άκρογια-
λιά, όπου τό κύμα χυμεί μέ όρμη,
χύνεται άπλωτό στην άμμο δια και
καταπνίεται από τήν άμμο. Στό για-
λό μιά χωριάτισσα σκυφή στην άμ-
μουδιά έπλενε τά ρούχα της στην ρί-
ζα ενός βράχου, πού προχωρούσε
μυτερὸς στη θάλασσα, εκεί πού τά
νερά άρχίζουν νά βαθαίνουν.

“Ό βράχος αὐτός λεγόταν «Μύτι-
κας» και από τήν κορφή του συνή-
θιζαν τό καλοκαίρι τά παιδιά νά δι-
νουν έκπληκτικές βρυτιές στη θά-
λασσα.

“Ό γιὸς της γυναίκας αὐτής, ένα
παιδάκι έφτά χρόνων, είχε ξεφύγει
άπό τή μάννα του κι' είχε καταφέ-
ρει νά σκαρφαλώση έπάνω στό βρά-
χο και τώρα στεκόταν όρθιος στην
άκρη του.

“Έξαφνα ή μάννα ένιωσε πώς τό
παιδί δέν ήταν πιά κοντά της, και
σηκώνοντας τό κεφάλι τό βλέπει στην
κορφή τού βράχου νά τεντώνη τά
χέρια του πρὸς τά εμπρός, νά σφιγ-
γη τούς γρόθους του και νά γουρ-
λώνη τά μάτια του.

“Ό μικρός, πού είχε δει τό περα-
σμένο καλοκαίρι τούς κολυμπητές
νά πηδούν από τό ύψος αὐτοῦ τού
βράχου, έκανε κι' εκείνος πώς τάχα
ήθελε νά δώση βουτιά από τό Μύτι-
κα, όπως έκαναν τά μεγάλα άγόρια.

“Ή μητέρα άρχισε νά τού φωνάζη
νά κατέβη κάτω. “Ό Γιαννιός πού
σκάλιζε μέ τό γάντζο του γύρω στη
Μυρομαντηλού άκουγε τις φωνές
της:

— Κατέβα, άρέ δαίμονα, άρέ λύκε
ξυδότη!

“Ό μικρός έκανε τόν κουφό “Ή
μητέρα θυμωμένη σήκωσε τόν κό-
πανο πού χτυπούσε τά ρούχα της
κι' άρχισε νά τόν φοβερίζη μ' αὐτόν:

— Έννοια σ' άρέ σκάνταλε, έν-
νοια σ' χάρε μαύρε! Τό βράδυ σά
ρθει ό πατέρας σ' άπ' τό χωράφι,
δώσε λόγο.

“Ό μικρός έξακολουθούσε τό παι-
χνίδι του, άψηφώντας τις φωνές και
τις φοβέρες της μητέρας του. Μά κα-
θώς έσκυφε λίγο περισσότερο, γλυ-
στράει, βγάζει μία φωνή, και πέφτει
στη θάλασσα.

Τό κύμα σ' εκείνο τό μέρος θάνατι
πάνω από δυό μπόγια βάρους.

Τό παιδί χάνεται μέσα στό νερό,
άνεβαίνει πάλι στόν άφρό και σπαρ-
ταράει και παραδέρνει και ύστερα
βουλιάζει πάλι ριζ' δεύτερη φορά.

“Ή γυναίκα έβγαλε μία μονάχα
δυνατή σπαρακτική φωνή και έξαλ-
λη, άγριεμένη, καθώς κρατούσε τόν
κόπανό της, μπαίνει μέσα στό νερό.

Τό κύμα φτάνει ως τή μέση της κι'
ύστερα ως τό στήθος, κι' εκείνη μέ
τόν κόπανο άγωνίζεται νά φτάση τό
παιδί πού πνιγόταν κιόλας και δέ
φαινόταν πιά στην έπιφάνεια. Μά τό
παιδί βρισκόταν μακριά και ή μητέρα
δέ μπορούσε νά προχωρήση περισ-
σότερο: ήταν άδύνατο νά τόν φτάση,
άκόμα και μέ τόν κόπανο. “Αρχισε
νά φωνάζη ζητώντας βοήθεια, μά τή
στιγμή εκείνη κανένας διαβάτης δέν
περνούσε άπ' εκεί κοντά: όλοι είχαν
περάσει τό μικρό άνήφανο πού χώ-
ριζε τήν άκρογιαλιά αὐτήν από τήν
άλλη τή γειτονική άμμουδιά και εί-
χαν προχωρήσει πάνω από χίλια βή-
ματα.

Κοντότερα από όλους βρισκόταν
ό Γιαννιός, πού τά είδε όλα και τά

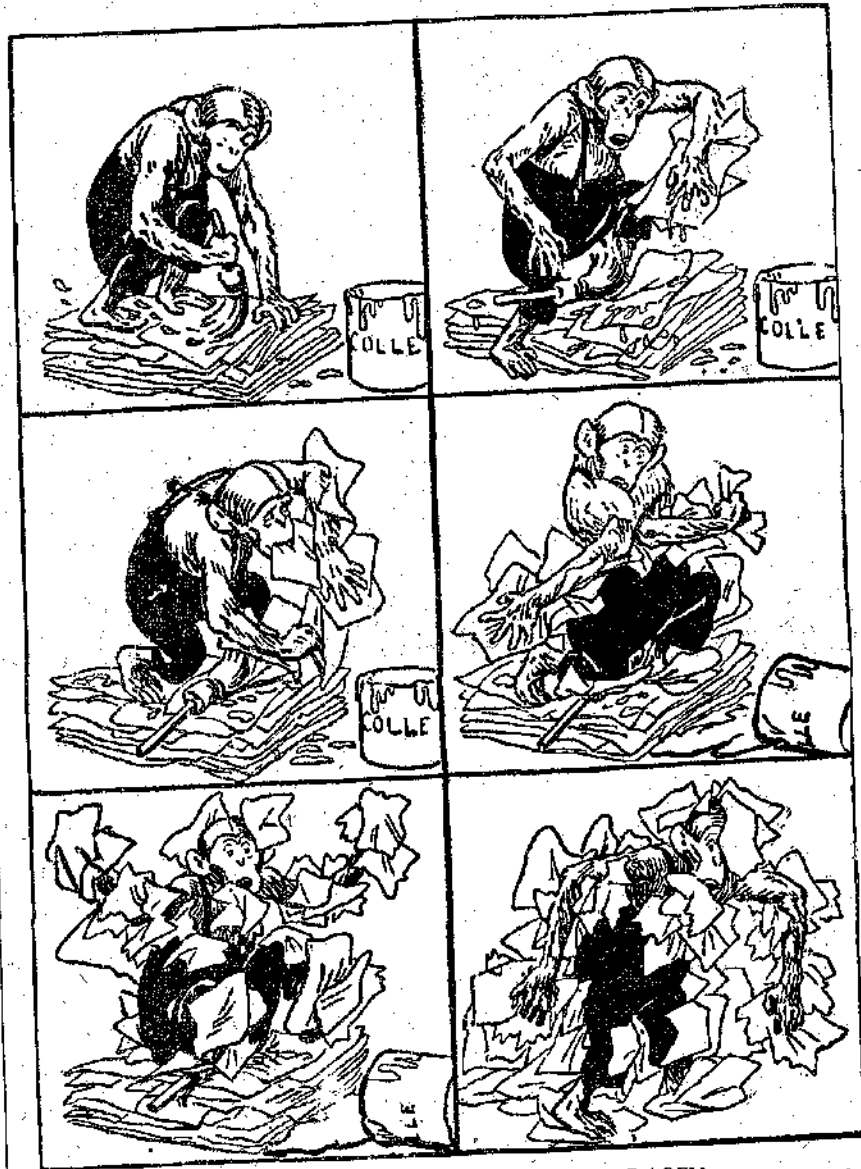
άκουσε, και μέ τέσσερις δυνατές κου-
πιές έδωσε έναν τέτοιο δρόμο στη
σαπιόβαρκα του, ώστε έφτασε κιόλας
στό μέρος πού είχε βουλιάζει τό παι-
δί. Βλέποντας τό Γιαννιό ή μητέρα
άρχισε νά παίρνη κάποια έλπίδα.

“Ό Γιαννιός πήρε τό γάντζο του
και άρχισε νά ψάχνη στό βυθό. Τό
βάθος της άκρογιαλιές ήταν άνισο
κι' ό βυθός άνώμαλος. Ένώ λίγο μα-
κρότερα από τό μέρος όπου έπλενε ή
γυναίκα, κάτω από τή ρίζα τού βρά-
χου, τά νερά βάθαιναν ξαφνικά, ά-
κόμη παραπέρα, στό μέρος όπου έ-
φτανε τώρα ό Γιαννιός, γινόταν πάλι
ρηχότερα.

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

Διόσκουδ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΜΑΪΜΟΥ, ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΚΙ' Η ΚΟΛΛΑ

ΜΙΑ ΑΣΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ 6 ΕΙΚΟΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ
“Ανεκρινώθη από τή Χρυσάφεια Δύση

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Δεν είναι εδώ, εξακολούθησε η δασκάλισσα, παρά μονάχα ο Τζός ο σταυλίτης κι' εγώ που ετοιμαζόμουν να έρθω στο χωριό σου να σε είδοποιήσω να μην ξανακάνης τόν κόπο να περάσης απ' εδώ, και ύστερα θα πάρω το τραίνο για τὸ Παρίσι.

Ο Γιάννης χλώμιασε μονομιάς και μόλις κατώρθωσε να ψιθυρίση:

— Δεν είναι πιά κανείς στο σπίτι; Έσείς φεύγετε; Μά ή Σούζη; Μά ο γιατρός;

— Έφυγαν, παιδί μου, είπε ή γκουβερνάντα. Έφυγαν χθές τὸ βράδυ μαζί με τὸν κύριο Φουρβιέρ. Τώρα και δυὸ μέρες ή μικρή μας Σούζη ἀδιαθέτησε ξαφνικά ἐνδὸ κανείς δὲν τὸ περίμενε, και ο γιατρός Ντεριβ τὸς ἀύστηνε να κατεβούν χωρὶς χρονοτριβή στα Μεσημερινά, σὲ νοτιώτερο κλίμα. Έτσι ο κ. Φουρβιέρ, ο γιατρός και ή Σούζη ξεκίνησαν ἀπὸ χθές για τὶς Κάννες, και θὰ μείνουν ὅσπου να γίνη ἐντελῶς καλά ή μικρή μας ἀρρωστη. Ο κύριος Φουρβιέρ εἰδοποίησε κιόλας τὸ θεῖο σου για τὴν ἀναχώρησή του. Έγὼ θὰ ἐρχόμουν να σε εἰδοποιήσω ἀπὸ μέρους τῆς Σούζης και να σοῦ δώτω και αὐτὸ τὸ δεματάκι.

Και με τὰ λόγια αὐτὰ ή δασκάλισσα ἔδωσε στο παιδί ἕνα μικρὸ κουτί, τυλιγμένο με ἀσπρο χαρτί και δεμένο με μιὰ γαλάζια κορδέλλα.

Μ' ἕνα μηχανικὸ κίνημα, δίχως να ξέρη καλά-καλά τί ἔκανε, ο Γιάννης πήρε τὸ δεματάκι ποῦ τοῦ ἔδανε ή νέα.

— Και τώρα, εἶπε ἐκείνη, φιλόωτας τον, ή παραγγελία μου ἔγινε. Έγὼ θὰ πάω να βρῶ τὴ Σούζη σὲ μιὰ βδομάδα. Θέλεις να πῶ τίποτε ἀπὸ μέρους σου στὸν κύριο Φουρβιέρ και στὸν γιατρὸ Ντεριβ και στη μικρή μας ἀρρωστη;

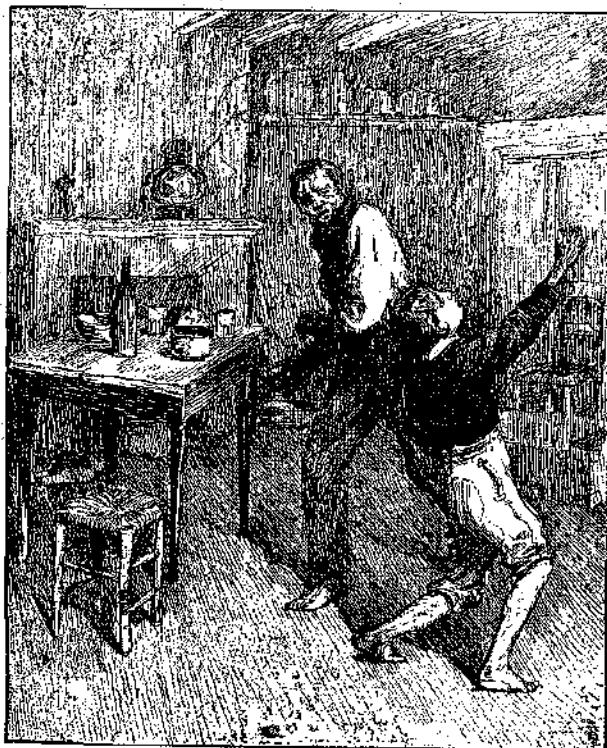
— Πῆτε τους πολλὰ χαιρετίσματα, ψιθύρισε ο Γιάννης ποῦ τὰ εἶχε δόλτελα χαμένα.

— Έννοια σου. Δὲ θὰ λείψω. Έλα, φίλησέ με ἄλλη μιὰ φορὰ, παιδί μου, και καλὴν ἀντάμωση. Τρέχω να προλάβω τὸ τραῖνο. Αντίδ, Γιάννη, κουράγιο, παιδί μου. Θὰ σοῦ γράψουμε! Αντίο!

Κι' ο Γιάννης ἔμεινε μόνος του στη μέση τοῦ δρόμου, ἕνα βήμα ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα, ποῦ με τὴση χαρὰ εἰδοποιήσαν να περάση.

Η ἀπρόοπτη αὐτὴ ἀναχώρηση ἦταν τόσο ξαφνικὴ για τὸ Γιάννη ποῦ δὲν μπορούσε να ἀισθανθῆ καμμιὰ λύπη αὐτὸ ποῦ ἀισθανόταν ἐκείνη τὴ στιγμή ήταν κατεπλήρη ποῦ τὸν κρατούσε ἐκεῖ, καρφωμένο στην ἴδια θέση, ἀμίλητο, ἀδάκρυτο, με τόσο χλωμό, ποῦ θάλεγε κανείς πῶς δὲν τοῦ εἶχε μείνει στάλα αἷμα.

Πόσην ὥρα ἔμεινε ἔτσι, δίχως να

«Ο θεῖος του τοῦ ἔδωσε ἕνα φοβερὸ μπάτσο»

κουνηθῆ ἀπ' τὴ θέση του, κρατώντας σφιγμένο σπασμωδικὰ στα δάχτυλά του τὸ μικρὸ ἀσπρο κουτάκι ποῦ τοῦ εἶχε δώσει ή δεσποινὶς Λουίζα; Ὅχι κι' αὐτὸς ο ἴδιος δὲν ἤξερε να πῆ.

Μιὰ ἀνδρική φωνὴ με ξενικὴ προφορά τὸν ξαναγύρισε στην πραγματικότητα.

— Άο, σὸ μικρός; Σήκωσε τὸ κεφάλι του και ἀντίκρουσε τὸν Τζός, τὸν Ἄγγλο σταυλίτη, ποῦ με τὴν πῖπα στο στόμα τὸν κοίταζε χαμογελώντας.

— Έρεῖς; ἔκανε ο σταυλίτης. «Ὅλοι ἔφυγες. Και ἐγὼ πηγαίνεις συ-

ναντήσης αὔριο. Αντίο, μικρός Τζών! Και ἀφοῦ ἔσφιξε θερμὰ τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ, ο Ἐγγλέζος ἔφυγε καπνίζοντας τὴν ἀχώριστη πῖπα του.

Έτσι λοιπόν, ἦταν ἀλήθεια! Ἐλοι εἶχαν φύγει, ή βίλλα εἶχε μείνει ἔρημη και για καιρὸ, πολὺν καιρὸ, δὲν θὰ ἔβλεπε τοὺς φίλους του. Και πάλι ἔμεινε μόνος, ἐντελῶς μόνος, δλομόναχος!

Μερικὲς στιγμὲς ἀκόμη ἔμεινε κοιτάζοντας τὴ μεγάλη καγκελόπορτα, τὴ σκεπὴ τῆς βίλλας ποῦ ξεχώριζε ἀνάμεσα στις φυλλωσιὲς τῶν δέντρων.

Ύστερα, ἀπελπισμένος, με σφιγμένη τὴν καρδιά κι' ἄδειο τὸ κεφάλι, με δίχως να χύση ἕνα δάκρυ, γύρισε πίσω στο Τρεπόρ.

Τὸ μεγάλον ρολόι τῆς ἐκκλησίας κτυπούσε τρεῖς και μισή ὅταν ο Γιάννης ἔφθασε στο χωριό. Ἦταν ή ὥρα ποῦ τὸν περίμενε κάθε ἀπόγευμα ο ἀγαθὸς παπὰς για να τοῦ κἀνὴ τὸ τακτικὸ του μάθημα· με τὴν ἡμέρα ἐκείνη, για πρώτη φορὰ ο Γιάννης δὲν πῆγε στο μάθημά του.

Βρισκόταν σὲ τέτοια κατὰπτωση, ποῦ κι' ο μεγαλύτερος ἀκόμη κίνδυνος ἀν τὸν ἀπειλοῦσε, δὲν ἦταν ἀξιος να κἀνὴ οὔτε τὸ παραμικρὸτερο κίνημα για να τὸν ἀποφύγη.

Μηχανικὰ πῆρε τὸ δρόμο τῆς παραλίας και βγήκε στην προκυμαία. Δίχως να τὸ καταλάβη πῶς, ἔφθασε στο μέρος ποῦ ἦταν ἀραγμένη ή «Χελιδόνα». Δίγα λεπνὰ ἀργότερα ἔπεφτε ἀπελπισμένος ἐπάνω σ' ἕνα μεγάλο σωρὸ σχοινιά ποῦ βρισκότανε μπροστὰ στην κουραστή.

Στὴν πρῆμη, οἱ ναυτες, καθισμένοι κοντὰ στο τιμόνι, μπάλωναν κάτι παλιὰ δίχτυα σιγανοτραγουδώντας.

Μόλις σήκωσαν τὸ κεφάλι τους να τὸν κοιτᾶσουν ὅταν τὸ παιδί μπῆκε στο καλκι.

Ὡστόσο ο Γιάννης εἶχε βυθιστεῖ και πάλι στοῦς ρεμβασμοῦς του, ποῦ τὸν ἔφερναν δυὸ μῆνες πίσω στην εὐτυχιμένη ἐκείνη μέρα ποῦ ή Σούζη κι' ο πατέρας τῆς εἶχαν ἀνεβῆ για πρώτη φορὰ ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ ἴδιο καλκι.

Πόσα πράγματα δὲν εἶχαν συμβεῖ ἀπὸ τότε! Πόσα πράγματα!

Καθὼς ἦταν ἔτσι καθισμένος και συλλογιζόταν, κατάλαβε πῶς γίνονταν μιὰ περιεργὴ κίνηση στο καράβι.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΝΗΣ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὸ ἀμαξάκι αὐτὸ ἦταν τὸ μεγαλύτερο καμάρι τῆς Μπέττυ και τὸ μεταχειριζόταν κάθε μέρα για να πάη να κἀνὴ τὰ φῶνια τῆς στὴν πόλη, ή τὴ βίτσιτὰ τῆς στοὺς φίλους τῆς Βάν-Κούρτ. Τὸ μεγάλο ἀμαξί ποῦ τὸ ὀδηγοῦσε ο Πέτρος, δὲν τὸ μεταχειριζόταν παρά μονάχα στις ἐπίσημες περιστάσεις ή ὅταν ἔβγαίνε περίπατο με τὴν οἰκογένειά τῆς, δηλαδή με τὴ γιαγιά, με τὸν Τζᾶκ και με τὸ μωρὸ.

Ο Ντιξί, τὸ ἀλογάκι τῆς Μπέττυ, ἀνῆκε σ' ἕνα εἶδος ἀλόγων ποῦ βρίσκονται στις Νότιες Πολιτεῖες, τῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι ἴσως πολὺ δυνατὰ ἀλλὰ ἐξαιρετικὰ μικρὸσωμα, και τὸ ἀλογο αὐτὸ δὲν ἦταν και πολὺ ψηλότερο ἀπὸ τὸν σκύλο τὸν Σίνδεϋ. Τάφηγουν και μεγαλώνουν ἐλεύθερα στις ἀπέραντες πεδιάδες τῆς πατρίδας τους. Τρέφονται με χλωρὸ γρασίδι κι' ἔταν διφοῦν, σκάδουν τὴν ἄμμο με τὶς ὀπλές τους και πίνουν τὸ νερὸ ποῦ σουριῶνε στις τρύπες ποῦ ἀνοίγουν.

Ὅταν ο ἀφεντικός τους θέλει να πουλήση κανένα, τὸ τσακῶνε με τὸ λάσσο, τὴν μακριὰ θηλειὰ ποῦ μεταχειρίζονται στις Ἀυτικὲς Πολιτεῖες για να πίνουν τᾶγγρα ἀλογά. Ὑστερα τὸ ἀλογάκι ξεουρίζεται, γιατί ή τρίχα του φθάνει σὲ μεγάλο μᾶκρος, μιὰς δλόκληρης πιθαμῆς καμμιὰ φορὰ, και σημαδεύεται με καυτὸ σίδερο. Και τὲνυποτάκτα αὐτὰ πλάσματα μέσα σὲ λίγο καιρὸ γίνονται τὰ πιὸ ὑπάκουα και ἡμερα ὑποζύγια ποῦ μπορεῖ κανείς να φαντασθῆ.

Φτάνουν σὲ πολὺ μεγάλη ἡλικία και ο Ντιξί εἶχε κιόλας δεῖ εἰκοσι ἀνοίξεις νᾶνθίζου στοὺς κάμπους, διὰν ο Ριχάρδος Βάν-Κούρτ τὸν ἀγόρασε για τὴ Μπέττυ.

Η Μπέττυ εἶχε μάθει με μεγάλη εὐκολία να ὀδηγῆ τὸ ἐλαφρὸ ἀμαξάκι. Τὸ ἀλογάκι ἔμως φαινόταν σὰν νᾶντιλαμβανόταν ὅτι ή μικρὴ του κυρία ἦταν πολὺ πιὸ νέα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἴδιο και ὅτι ἔπρεπε να ἔχη μαζί τῆς μεγάλη ὑπομονή και να δείχνη τὴση φρόνηση ὅση τῆς ἔλειπε ἐκείνης. Κι' ἔτσι ο Ντιξί και ή Μπέττυ συμβιβαζόταν λαμπρὰ.

Η Μπέττυ πέρασε πρῶτα ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς φίλης τῆς τῆς Τίλλης και κατόπι τὸ ἐλαφρὸ ἀμαξάκι διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόλη.

Δυὸ ὥρες ἀργότερα γύριζε πίσω φέρνοντας τὰ δυὸ κορίτσια φορτωμέ-

να με ταμπούρα, σάλπιγγες, κλαπσοῦμπала, κουδουνίστρες, φουαρμόνικες, καστανιέτες, τρίγωνα και τέλος ἔλα τὰ μουσικὰ ὄργανα ποῦ ἦταν ἀξία να ἐμφανισθοῦν σὲ μιὰ «ἀστεία ὀρχήστρα» και να κάνουν θόρυβο.

Τὰ φῶνια τους τὰ συμπλήρωνε μιὰ σημάια με τὰ χρώματα και τὰ τρίαντα ἐννια ἀστερία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Η Μπέττυ δὲν εἶχε μπορέσει να

«Τὸ ἀμαξάκι αὐτὸ ἦταν τὸ μεγαλύτερο καμάρι τῆς Μπέττυ» (Σελ. 391, στ. α').

κρόψη ἀπ' τὴν φίλη τῆς τὸ μυστικὸ. Γιατί τί εὐχαρίστηση ἀισθάνεται κανείς να ἔχη ἕνα μυστικὸ, ἀν πρόκειται να τὸ κρατήση για τὸν ἑαυτὸ του; Η Τίλλη βρήκε ἔξοχη τὴν ἰδέα τῆς φίλης τῆς και ὑποσχέθηκε να τὴ βοηθήση ὅσο περισσότερο μπορούσε.

— Αὔριο λοιπόν, εἶπε ή Μπέττυ σταματώντας τὸ ἀμαξάκι τῆς μπροστὰ στην πόρτα τῆς φίλης τῆς. Ἐλα νωρὶς. Θὰ μείνης να φᾶς μαζί μας.

— Θὰ ἔρθω, εἶπε ή Τίλλη. Θὰ φέρω μαζί μου και τὸν ἀδελφὸ μου, τὸν Τόμ.

— Ὁραῖα. Ὅσο περισσότεροι εἶ-

μαστε, τόσο περισσότερο θὰ γελάσουμε.

Ὅταν ή Μπέττυ γύρισε στο σπίτι, ο Τζᾶκ εἶχε κιόλας εἰδοποιήσει τὸν κατάλογο τῶν προσκαλεσμένων και εἶχε κιόλας γράφει ἀπὸ ἕνα μπιλιετάκι στα διάφορα σπίτια. Η Μπέττυ ἀνέβηκε ἀπάνω και ἀνοίξε με καμάρι τὰ πακέτα τῆς και τὰ κουτιά τῆς.

Ο Τζᾶκ χύμηξε εὐθὺς και ἀρπαξε τὶς καστανιέτες κι' ἄρχισε να τὶ παίζη με τέτοιο κέφι, ὅσο ή Μπέττυ ἀναγκάστηκε να φύγη ἀπὸ τὴν κάμαρα βουλώνοντας και τὰ δυὸ τῆς αὐτιά.

Τὸ βράδυ στο τραπέζι ἔκανε γνωστὰ τὰ σχέδιά τῆς στη γιαγιά Τζένη και ή ἀγαθὴ κυρία φάνηκε ἐνθουσιασμένη με τὴ λαμπρὴ αὐτὴν ἰδέα τοῦ τριπλοῦ ἑρτασμοῦ.

— Και πῶσον χρόνον ἀκριβῶς θὰ γίνετε; ρώτησε, γιατί κι' αὐτὴ εἶχε τὴν ἰδέα τῆς.

— Τὴν πρώτη Σεπτεμβρίου ἐγὼ θὰ κλείσω τὰ δεκατρία, εἶπε ή Μπέττυ, ὅπως τουλάχιστο με βεβαίωσε ο κύριος Μόρρις. Ο Τζᾶκ λέει ὅτι εἶναι δεκατεσσάρων ἐτῶν και για τὴν Πέλλυ τὸ ξέρουμε ὅτι εἶναι τριῶν μόλις. Η διευθύντρια τοῦ βρεφοκομεῖου μᾶς εἶπε ὅτι ἔχει γωννηθεῖ

ΑΘΗΝΑ-ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Αγαπητοί μου,

ΕΙΔΑΤΕ λοιπόν τι έπαθε η καίμενή μας ή Μίνυ-Μάους; "Αλλαξε χαραχτήρα! Από χαρούμενο και ξένοιαστο παιδί, έγινε δύσθυμο, σκεπτική, μελαγχολική και γρινιάρη. Πως αυτό; γιατί... Γιατι μια φίλη της, κι αυτή Διαπλαστούλα, που άλληλογραφοσε μαζί της, είχε την πολυ κακή ιδέα να της στέλνη γράμματα με μεταχειρισμένα γραμματόσημα. Τα ξεκολλούσε δηλαδή από άλλα, όταν δεν τήξε πιάσει καλά ή σφραγίδα, και τα κολλούσε στα δικιά της, κι έτσι οικονομούσε τις τρεις δραχμές που έπρεπε να πληρώνη για κάθε γράμμα.

Αλλ' αυτό, παιδιά μου, είναι αδικήμα που ο νόμος το τιμωρεί αυστηρά. Γιατί, για φαντασθήτε, αν τόκαναν όλοι, τι θα ζημιωνόταν το Δημόσιο! Πολλά, βλέπετε, άπειρα γραμματόσημα, από τη βία που σφραγίζουν στο ταχυδρομείο τα γράμματα και τα έντυπα, μένουν άπιαστα όλοσδιόλου, ή πικάνονται τόσο λίγο, ώστε τα ίχνη της σφραγίδας δεν διακρίνονται... με γυμνό όφθαλμό.

Αλλά τα γραμματόσημα αυτά, που οι άσυνείδητοι θα μπορούσαν να τα ξαναμεταχειρισθούν, είναι αξίας χιλιάδων δραχμών, εκατομμυρίων! Έγώ μονάχα, αν ξεκολλούσα και φύλαγα τέλειστα γραμματόσημα από τα τόσα γράμματα, βιβλία, περιοδικά κι εφημερίδες που λαβαίνω κάθε μέρα — και σημειώστε ότι τα έντυπα σφραγίζονται πιο άρρωδώς από τα γράμματα — θαύκανα όλίγηρη περιουσία! "Ε, την περιουσία αυτή θα την εκλεβα άσυνείδητα από το Δημόσιο. Θέκανα δηλαδή μια πολυ κακή πράξη που δικαιοτάτα ο νόμος την τιμωρεί.

Ένα τέτοιο ένοχο γράμμα — κι είδατε την Ιστορία στην "Αλληλογραφία του παρασμένου φύλλου — σταλμένο από τη φίλη της στη Μίνυ-Μάους, τόπιασαν στο Ταχυδρομείο και τόστειλαν στο Πταισματοδικείο. Αυτό τον κίνδυνο, βλέπετε, τρέχει εκείνος που μεταχειρίζεται μεταχειρισμένα γραμματόσημα. Για δυό ή τρεις δραχμές που θα οικονομήση, μπορεί να πιασθή, να καθήση στο σκαμνί του Πταισματοδικείου και να τιμωρηθή με μεγάλο πρόστιμο, και με φυλάκιση ακόμα. Έτσι κινδύνεψε κι η φίλη της Μίνυ-Μάους.

Τη βρήκαν, τη δικασαν, κι άν την άθώωσαν, τόκαμαν μόνο έπειδή τη λυπήθηκαν και χαρακτηρίσαν την πράξη της ως «παιδική έπιπολαιότητα». Δηλαδή φτηνά τη γλύτωσε. Και βέβαια το πάθημα θα της έγινε μάθημα. Που να το ξανακάνη άλλη φορά! Αλλά το πάθημά της μπορεί να γίνει μάθημα και σ' άλλους που πιθανό να έχουν την ίδια... παιδική έπιπολαιότητα. "Εν άπιαστο ή λιγάκι πιασμένο γραμματόσημο είναι κάποτε πειρασμός. Αλλά τη στιγμή που θα τουβρη κανενός ή ιδέα να το μεταχειρισθή, ως θυμηθή λιγάκι αυτή την Ιστορία, και προπάντων ως συλλογιστή πως θήκανε κλοπή. Ποιός άμικος, ποιός έδουλειδης άνηρωπος κλέβει, κι' εταν ακόμα είναι βέβαιος πως κανέναν δεν θα τον ιδή, δεν θα τον πιάση, δεν θα τον υποπτευθή; "Αστέσο αυτή ή Ιστορία περισσότερο στοίχιση στη Μίνυ-Μάους παρά στη φίλη της την ίδια. Γιατι, καθώς είδατε, για να τη σώση, με την ιδέα πως κινδύνευε να πάθη κάτι πολυ κακό — μπορεί να φαντάστηκε κι όλα πως θα της έκαναν βασανιστήρια ή πως θα της έκοθαν το κεφάλι! — ή Μίνυ-Μάους είπε φέμματα πως δεν τη γνωρίζει. Κι' αυτό ενώ είχε όρκισθή στο Εύαγγέλιο να πη δλη την αλήθεια. "Ας τρετα το σκέφτηκε και το μετάνιωσε φοβερά: Είχε ψευδορκήσει! Είχε κάμει μια μεγάλη άμαρτία! Δεν μπορούσε πια να κοιμηθή, να φάη, να παίξη σάν παιδί, να γελάση. Τήξε με τον έαυτό της και τήδαζε με όλους και με όλα. Τι ψυχικό δράμα!

Εδουχώς είχε την έμπνευση να δηγηθή την Ιστορία της και να έξιμολογηθή την τύψη της στη Διάπλαση. Κι' ή Διάπλαση, ή καλή μητέρα, της απάντησε κατά τρόπο που δεν μπορεί παρά να την ήούχασε: "Η τύψη εξάγινε την άμαρτία" κι' είχε ακόμα το έλαφρονικό πως ψευδορκήσε όχι για δική της όφέλεια, για δικό της συμφέρο, ούτε από φόβο ή από πάθος, αλλά για να σώση έναν άλλο που για τιποτένιο πράγμα — έτσι ενόμιζε — θα παιδεύοταν βαριά. Είπε δηλαδή εν' από εκείνα τα «ζγια φέμματα», που κι' ο Θεός το συχωρεί. Και θυμομαι τώρα ένα τέτοιο από τους «Αθλόους» του Ουγκώ. Το είπε μια όσια γυναίκα, μια καλόγρια, για να σώτη το Ρέννη "Αγιάννη, τον καλό άνθρωπο, μια φορά που τον κυνηγούσαν με τον πιάσουν για κλέφτη. Κι' ο σύγγραφας, στο τέλος της συγκινητικής σκηνης λέει: «Α-δελφή, το φέμμα αυτό θα σου πληρωθή στον Παράδεισο!»

Σας άσπάρωμι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΥΡΙΕ, ΑΣ ΕΡΘΗ

Κύριε, το δέος σου μιλεί μου στην καρδιά, Με συνεπαίρνει το μεγαλείου σου ό τρόμος, Ζαλίζεται ο νοός μου θωρώντας άφηλά Το θρόνο σου που λαμποκοπάει. Και Την αγαθή σου σκέφτομαι πλατειά Που σε κάθε βήμα μου άπαντάει ο δρόμος, Τα όργα σου, ο ήλιος, τίστρα στη Γίνεται ή χάρη σου πιο δυνατός νόμος Οι άγγελοι κι' οι άρχαγγέλοι σου τα Τ' άστέρια άνάβοντας στα μιλάβια τα Σάν ήμωνα μικρός, δέχονταν άπαλά Προσευχής λόγια για άμύνη, για λι Μεγάλο πιά, ή λύπη, Κύριε, με κυνηγάνει, "Ας έρθη ο άγγελός σου πάλι σά νυχιάνει. Τριανταφυλλέριο άάκρυ

ΑΠ' ΟΣΑ ΦΕΡΝΕΙ Η ΝΥΧΤΑ

Καλοκαιριάτικη βραδυά. "Ησυχία άτέλειωτη βασιλεύει παντού. Μόνο που και που κανένα γαύγισμα σκύλου έρχεται να ταραδί τη σιωπή της. "Ο ό λόγιμος φρεσινός δίσκος του φεγγαριού προβάλλει πίσω απ' τον Χορτιάτη φωτίζοντας τη γύρω κλάση. Κι' εγω καθισμένη στο μαλακόνι άφωνα τη σκέψη μου να κλανηθή για λίγο μακριά, να πάη σ' άλλους τόπους καλύτερους, ιδανικότερους κι' αϊθέριους. Και βρισκομαι σε λίγο στο αγαπημένο μου νησί. Βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου το κάθε τι που άφησα κει, σάν τ' άποχαριστήκα για πάντα. Βλέπω το σπίτι που γεννήθηκα, που ένοικισα για πρώτη φορά τη ζωή, που άκουσα τα πρώτα λόγια απ' το στόμα της μαμιάς, που έμαθε τις πρώτες λέξούλες. Νά ο κήπος με τα πολήχρωμα λουλούδια, να ή στέφρα με τα χρυσοκόκκινα ψαράκια. Βλέπω παρθένα το γέρινο πλάτανο να ρίχνει τη σκιά του κι' εγω από κάτω έπαλωμένη να διαβάζω ή να παίζω, όπως συνήθιζα. Νά κι' ή ψηλή σκιά που έδενε την κούνια. Και τι δεν μου θυμίζει αυτή ή σκιά! Πόσες φορές, πόσα χτυπήματα σάν τύχαινα να παράζω από κοντά της σκοτεινά, πόσα πειρίματα απ' την κούνια, πόσα κλάματα, πόσους πόνους! Μά και πόσα γέλια, πόσες χαρές, σάν το χέρι της ύπηρετριας πετούσε ψηλά την κούνια κι' εγω καθισμένη από πάνω ισάκωνα με τα μικρούλια χέρια μου τα κλαδιά! Τώρα το μυαλό μου πετά στο μικρό μου δωμάτιο, όπου έπαιζα και περνούσα τις χειμωνιάτικες κρύες μέρες. Και βλέπω εκεί μέσα τα παιχνίδια μου τις κοιλίες μου, τους σιδερόδρομους και τ' άλλα μικροπραγμάτια, σκόρπια έδω κι' εκεί, και κάτω από μια καρέ-

κλα πεταμένο τον παλιό μου με το βγαλμένο κεφάλι. Πόσα κλάματα δε μου θυμίζει κι' αυτός! Πόσες λύπες! Γιατι θέλοντας να τον λούσω, άνήξε-ρη τότε, άρχισα να τρώω το κεφάλι μ' όλη τη δύναμη που μ' έδιναν τα χέρια, και — φ τί φοβή! — το κεφάλι του έμεινε στα χέρια μου, ενώ τ' άλλο του σώμα με δύναμη πειχτήριε μακριά. Τι ευτυχισμένα μακριά χρόνια! Μικρούλια τότε και ξένοιαστη παιδούλα έπαιζα. Έτρεχα, γελοούσα, όλη χαρά, όλη ευχαρίστηση. Και τώρα πόσο άλλαξαν οι καιροί! Τ' άδωα παιχνίδια, τις μικροκρέλες, όλα τ' άντικατάστησε ένα σοβαρό σχολείο, με τα πολλά μαθήματα και τις άμυλλες σχολικές μικροστενοχώριες. Κι' άκόμη πόσες άληθινές στενοχώριες και θλίψεις και πόσα έμυλλια μας περιμένουν, σάν άφινοντας το σχολείο ριχτούμε στην πάλη, σταν άγώνα της ζωής! Και τώρα γύρισε πάλι, φτωχό μου μυαλούδάκι, στην πραγματικότητα — άρκετά άκομακρούνητες — κι' άφησε τους γεμιασμούς, γιατί είναι όρα να κοιμηθής, ξεχώνοντας κάθε σκέψη, κάθε φροντίδα. Κράτησε όμως αυτές τις γλυκιές θύμισες, γιατί άσπότερα στις στενοχώριες που θα συναντήσης στη ζωή, θα σου είναι μια γλυκιά παρηγοριά... Νυφούλα τ' Οδρανού

ΟΥΜΗΣΗ

"Ηταν μια μέρα ξάστερη, που για πρώτη φορά, ύστερα από ένα μακρύ βροχερό χειμώνα, νοιάθαμε τις άκτινες του ήλιου να καινι λίγο. Τέτοια μέρα πεθυμημένη δε μπορούσα να μείνω μέσα στο σπίτι μας, τα μάτια μου ποδοβόσαν ένα άκρονιάλι, γά η' άγναντέφουν τη γαληνεμένη θάλασσα που λαμποκοπούσε κάτω από τις παιχνιδιάρικες του ήλιου άκτινες, και τ' άσπρα καϊκάκια, που μ' όλοφουσκωτα πανιά σήλωνε άνάλαφα τα γαλανά νερά. Σέληνησά λοιπόν για τη φίλη μου, ποδταν το σπίτι της παραθαλάσσιο και μικρούσια εύκολα απ' το παλιονάκι της ν' άπολουσο το θέμα που ζητούσα. Πήγα και καθήσα κοντά της. Τι έμορφα κι' ήσυχια που ήταν εκεί! Δεν είχα διόλου όρεξη για κουβέντα — τα μάτια μου βυθίστηκαν στο άπειρο της γαλήνιας θάλασσας, κι' ή σκέψη μου χογόφωτηρη ταξίδευε μακριά μαζι με ξενιτεμένα καϊκάκια, προσπαθώντας να φθάση σ' άγνωστες μακρινές χώρες. "Η "Αλλη, καθήμενη δίπλα μου κεντούσε ένα μαντηλάκι, μα εγω δεν την πρόσεχα. "Ο ήλιος τώρα βρισκόταν πάνω απ' τα κεφάλια μας μεσοουρανώντας μ' όλη του την αϊγλη και τα μάτια μου, κουρασμένα να βλέπουν τόσην ώρα το δυνατό φως, τη χρυσογάλανη θάλασσα, σκόρφηκαν στο κέντημά της. Μηναιικά κότατα τα έπιδέτια χέρια που με τόση χογγοράδα και τέχνη τραβούσαν την βελόνα με τη χρωματιστή κλωστή, μα ή σκέψη μου κλανιόταν ακόμα πάνω από τη θάλασσα. Σε λίγο το κέντημα τράβηξε όλη την προσοχή μου. "Ηταν ένα θαλασσί μαντηλάκι που στην μια του ά-

κη είχε κεντήσει ένα μικρομικρομικρομένο τριαντάφυλλο και τώρα όλόγυρα του έραζε, ιά λεπτή πρασινάδα. — "Α! τι έμορφο κέντημα! είπα, θαυμάζοντάς το και λύνοντας έπιτέλους την μεγάλη σιωπή μας. Τα λόγια μου αυτά έδωσαν στο πρόσωπό της μια έκφραση μεγάλη χαράς και μ' ένα χαμόγελο με κοίταξε κατάματα για να δη άν στ' αλήθεια μ' όρεσε. Κουβεντιάσαμε άκόμα λίγο κι' ύστερα σηκώθηκα να φύγω. Το μαντηλάκι ήταν τελειωμένο και το όλοζώντανο τριαντάφυλλο φάνταζε στη γωνιά του τόσο έμορφα. Βαφνικά ή φίλη μου το παίρνει, το διπλώνει και μου το δίνει.

— Το έκαμα για σενα, είπε, και δεν ξέρεις πόσο ευχαριστήθηκα που σ' άρεσει! είναι άσημάντο παραμάτι, μα... θα σου θυμίση κάποτε τη μέρα αυτή και μένα. Τρία όλάκαρα χρόνια έχουν περάσει από κείνη την ήμερα... Σε άναμεταξή ή μοτρα μ' έφερε μακριά πολυ μακριά, σε ξένη χώρα. "Η μέρα σημερα είναι μια ξάστερη άνοιξιτική κι' ο ήλιος και το ίδιο σάν και τότε. Κρατώ το μαντηλάκι, που το διατηρώ άθικτο πανταίως ενόθωμο της άγαπημένης μου, κι' ή σκέψη μου σερπφεται προς τα περασμένα, προσπαθώντας να φθάση κοντά στη φίλη μου και στη γαλανή θάλασσα... Καλαμάνια Φλογέρα

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΓΑΥΚΟ

Μια μέρα ή Τούλα, ή Φιορούλα κι' εγω είχαμε πάει παρθέ, σ' ένα φιλικό σπίτι. Αφού μιλήσαμε κάμποση ώρα, μάς τράταραν επί τέλους! Της Τούλας της όρεσε πολυ το γλυκό — κι' έμας όχι λιγώτερο — και γι' αυτό ρωτούσε την οικοδέσποινα πως το φτιάχνει. "Η Φιορούλα κι' εγω, σάν δε δυσιάσαμε ποτέ στη θεά "Εστία, δε μάς ενδιέφερε και τόσο το θέμα. Μόνο κατά το τέλος προσέξαμε λίγο, και συνεννοηθήκαμε σιγαλά να έπιχερήσουμε να φτιάσουμε για πρώτη φορά γλυκό. "Οταν τελείωσε ή έπίσκεψη είπαμε και στην Τούλα την άποφασή μας και συμφωνήσαμε να συγκεντρωθούμε στο σπίτι μου να κάνουμε την άπόπειρα. "Η Τούλα σάν πιο πεπειραμένη ανέλαβε την άρχηγή. Έγώ έτρεχα για τ' άλεύρι, τη ζάχαρη και άλλα χραιώδη, ενώ ή Φιορούλα μ' ένα πατήρι κανόνιζε τις δόσεις, όπως της έλεγε ή Τούλα. Αλλά έμένα σάν... καλλιτεχνικό ποδνα το μάτι μου — είδε κόποια έλλειψη. Ζητάω απ' τη Μαμά τρία φακώλια και τρεις κοδιές κι' άφού της... άπαγορεύω να πατήση στην κουζίνα, τρέχω άναμίζοντάς τα θραμβεντικά και τους τα φρωά, χτυπώντας τις από δώ και τραβώντας απ' εκεί για να σταθούν δίπεν καλά. — Φιορούλα παιδί μου, τι ώρατα που σου πάει αυτή ή ποδιά, άμα ξεπέσης σε συμβουλεύω να γίνης μαγειρίσα! — "Εννοια σου, κυρά... έβρεχη, και σ' όν δεν πας πίσω. Είσαι ένα δουλάκι κροκής χορμής και καθώς είναι κι' ή μητη σου άλλεμμένη μ' άλεύρι... — "Ε! παραμαγειρίσες, φωνάζει ή Τούλα, μην ξεχνάτε και τη δουλειά σας, κουνέτι να μου καθ' το βούτυρο. — Άμέσσοσας, φωνάζω εγω και τρέχω με τ' άλεύρι.

Κι' από τὸ μοναστήρι ἦταν ἀνάγκη νὰ πάρῃ τὸν ἡγουμένο, τὸν πιδ ἡλικιωμένο ἀπ' ὅλους; Δὲν ἐπῆρχε ἄλλος καλόγερος πρὸ νέος, γιὰ νὰ πᾶν μαζί του; — θὰ ἐ-
ξκαλουθῆσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φί-
λους τῆς: Ἀλευισιῶν (εἶδες εἰ τὸ γράμ-
μα τῆς ἐξαδέλφου σου βρέθηκε κι' ἐξετε-
λέσθη' περιμένο νὰ μὲν ξαναγράφῃς)
Ἀήτητων (ἔπειτα ἡ γυλοιογραφικὴ σει-
ρὰ ἀτεχνα ἀντιγραφμένη) Ροδῆγων (αὐ-
τὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοὺ ἐνέκρινε χαίρω
πολύ κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια
ποὺ μὲ συγκίνησαν βαθιά) Γαλαθῶν Πει-
ραιωτοπούλων (εἶδες ἂν συγκλητήρια κι'
ἀκόμα σ' εὐχαριστῶ πού, ὅταν ὁ καθηγη-
τῆς σου σοὺ εἶπε εἰς ἡ ἐκθεσὶ σου στὰ
Νέα Ἑλληνικά ἦταν «θαυμάσια καὶ μὴ
ἀπ' τῆς ἀξέχαστες», τοὺ ἀπήγγησε: «μὰ
εἶμαι διαπλάσοπούλα, γι' αὐτὸ!») Γλυ-
κειῶν Παρηγοῖαν (βέβαια, ὅταν ἀφῆνη
κανεῖς νὰ μαζεύονται πολλὰ φυλλάδια καὶ
διαβάξῃ τῆς συνάχαις μαζί, τὰ μυητοπορή-
ματα τοῦ φαίνονται θραιότερα: ἀλλά...
ποιὸς ἔχει τὴν ὑπομονή! αὐτὸ γίνεται
κατ' ἀνάγκη στὴ μελέτῃ τῶν Διαγωνι-
σμῶν) Σοῦβην Σαξοῶν (χαίρω πού σοὺ
ἐνέκρινε τὸ προτιμώμενο τὸ κομμάτι σου
θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοὺ
πῶ ἄλλη φορὰ ὅπως νὰ τὸ γράψῃς χωρι-
στὰ, σ' ἄλλο χαρτί, ὅχι σὰ συνέχεια τοῦ
γράμματός) Μορτάνι (εἶδες καὶ σὺ γιὰ
τὸ «καλλυγραφικώτατο» 9' καὶ τώρα σοὺ
εὐχομαι νὰ τελειώσῃς τὸ καλοκαίρι σου
δοσὸ ὄρατα τὸ ἄρχισες) Ἐθνητικῶν (αὐτὸ
σοὺ ἐνέκρινε' χαίρω πολύ, μικρὸ μου' γρά-
μα μού) Νορβίδαν τῶν Ἀργῶν (μόνο
τόμο, ὅπως λέει ὁ Ὀδυσσεύς: ἔπειτα 10 τε-
τραδία: εἶδες γιὰ τὸ δέκα! εἰπὼ... τὸ
περιμένα) Κερσῶν Καρδοῦλαν (εὐχαρι-
στῶ, παιδί μου: ἀλλὰ τίποτα σχέδια δὲν
δημοσιεύω) Πληρωμένην Καρδοῦλαν (μ'
αὐτὸ, πᾶς, εἶναι ἄριστα σωστό' εἶδες ἢ
Μαγική Εἰκὼν κάποιου ἀτεχνη) Χρυσό-
τειρο, Λιάναν κτλ. κτλ.

Εἰς ἕσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 8
Ιουλίου, θάπαντῆσω σὲ ἀρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 26ου Διαγωνισμοῦ Λόγων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεσφαί με-
χρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου.

377. Δεξιόγραφος

Τὸ πρῶτο ἀκούεις ἀπ' τὸ τριζόνι,
Τὸ δεύτερο δὲν λέει κακά,
Τὸ σύνολό μου ξαφνικὰ
Γνωστὴ μας πόλη φανερώνας.
Λευκάτας

378. Μεταγραμματισμός

Μὲ Φι εἶναι ἐκεῖνο πού βαστᾷ
Μιά μέρα μόνο καὶ περῶ
Σὰν ἓνα ὄνειρο πού πλάθει...
Μὲ Νι τὸ ξέρεε βλα σωστά.
—Καὶ ψέματα κι' ἀληθινά—
Καὶ ρῶτα τον ἄν θες νὰ μάθης.
Χρυσὴ Πεταλοῦδισσα

379. Ἀναγραμματισμός

Τὸ χῆμα ἐγὼ φωτίζω,
Ἀπειράχο ἂν μάψισες.
Καὶ κάλι τὸ στέλλω,
Ἄν μάναγραμματισῆς.
Δεκαεπταετής Ὀνειροπέλος

380. Τονόγραφος

Τὸ κοινότερο προσφαί,
Ἄν κανένας δὲν τὸ φάη
Μὰ τὸν τόνο ἄλλως κινήση.
Πόλη ἀρχαία θάπαντῆση.

Παναῶς

381. Ψαροκόσμιαλον

Νῆντικατασταθοῦν οἱ ἀστερικῶκοι διὰ
γραμματίων ὅσοι νάναγινώσκονται κα-
τὰ σειράν: μέρος τοῦ ποδός, ζῶον
χρυσόφρον, τύραννος τῶν Συρακου-
σῶν, ζωϊκὴ οὐσία, δοχεῖον, ὄρα τοῦ
ἔτους, μέρος τοῦ σώματος καὶ τοῦ βου-
νοῦ, ἀπαραίτητον διὰ τὴν ζωὴν.

Βραβιάνα

382. Κρυπτογραφικόν

- 1234567485 = Στρατηγός
- 2316 = Ἱστορικὴ νῆσος
- 3685 = Πλήθος
- 4345585 = Ποταμός
- 5247485 = Ἀσθὴ
- 6123 = Πουτῆν
- 72346 = Διαπλάσοπούλα
- 812385 = Μαγειρικόν

Δημήτριος Λυγερινός

383. Ἐπιγραφή

	QM	IN	
ΠΡ			ON
	EN	AA	
ΠΕ			AT
	ON	YN	
		ΦΥ	

Ζητεῖται ἡ ἀνάγκωσις.
Μυστηριώδης

384. Ἀκροστιχίς

Τὰ δύο πρῶτα γράμματα ἐκάστης
τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀπο-
τελοῦν κατὰ σειράν δημοτικὸν βασιλεῖα:
1, Μούσα 2, Ἀρχαία πόλις 3, Χώ-
ρα τῆς Ἑλλάδος 4, Ἐθνοποικὴ Πρω-
τεύουσα.

Τριφασικόν

385. Ἑλληνοσύμφωνον

ωσ - αὐ - ωσ - εα - ου
(Λειτουργικόν) Ἀδὲν Κιχῶτης

386. Γρίφος

η η η ἄλλο
η η η 2 ν Γ ἄλλο
η η η ἄλλο
Πιταρίκιος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκησῶν τοῦ φύλλου 18

- 202. Χαμόμηλον (χάμα, μῆλον) —
- 203. Μῆτρον-Μητρόνον. — 204. Ἰούδας-
Βουδδῆς. — 205. Κλειῶ-κλειῶ.
- 206. ΜΥΚΗΝΑΙ 207. Χαλιμὰ
Υ Α Ε Α (ΧΑΛΙ, ΜΑ...)
Κ Α Λ Α Μ Α Ι — 208. ΥΠΕ-
Η Α Ε Σ Ρ Ι Ω Ν - Η -
Ν Ε Μ Ε Σ Ι Σ Ρ Α Κ Η Σ
Α Α Ι Θ (ΥΦΗλιος,
Ι Λ Ι Σ Σ Ο Σ ΠάΡαλος, Ἐ-
κΑθη, ΡαΚίνας, ἸωΑκός, ὉδΗ, Νί-
Συρος). — 209. Ὅποιος φυλάει τὰ ροῦ-
χα του ἔχει τὰ μισά. — 210. Οὐδὲν και-
νὸν ὑπὸ τῶν ἥλιον (οὐδ' ἐν κσ, ν, ὄν
ὑπὸ τόνου, λ, Ἰων).

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δη-
λώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυν-
σιν εἰς τὸ γραφεῖόν μας ἀποστολλόντες
καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς
νέας ταβίρας. Ἄλλως δὲν εὐθινοῦμεθα
διὰ τὴν ἀπέστειλάν των φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ'—383]
Ἐ αναρχίζω τὴν ἀλληλογραφίαν μου μετὰ
μεγάλα παιδιά, Ἐλντα, Ἀνοόχαρο, Νονέτα (τοῦ 1932) δάξασθε; Διεσθουνας
ΑΓ'—382. Τάσος Λούζης

[ΑΓ'—384]
Ἀ νταλλάσω γραμματόσημα μὲ διαπλά-
σοπούλα-ες γράφατε ποιά διαθέτετε
καὶ ποιά ζητεῖτε, Δ/σις: Ἀγγελλία [ΑΓ'
407].
Χρυσὴ Πεταλοῦδισσα

[ΑΓ'—385]
Μεγάλη χαρὰ θὰ μοὺ φέροι ἔνα σας
τετραδιάκι, ἀγαπητὰ Διαπλάσοπούλα-
διαπλάσοπούλας. Ἀνταποδίδω ἀμέσως.
Διεσθουνας μου: Καν Σοφίαν Ἀνδρέου, Σω-
κράτους 56 Θεσσαλονίκη. Γικ τὸ
Μακεδονικόν Ἐπιτελεῖς

[ΑΓ'—386]
Νόρα, ἡ διεσθουνας σου γιὰ ν' ἀνταπο-
δίδω τετραδιάκι; Ἀγνάθη

[ΑΓ'—387]
Ἐσση Δρόσου, Ἐλιογέννητη, Λιάνα,
Ναῖς, Νταῖη, Δεπτούλα, Ἰζόδη,
Ταξιδιώτη, Χρυσάλλης, Ἀἴγλη, Ἀγγε-
λοῦδι, Ἀγνοῦλα, Ἀσβάντα, Σπιδά ἀν-
ταλλάσσομε τετραδιάκια; Στείλτε: Πρό-
ξενον Ὀλλανδίας, Κίρκυρα, γιὰ
Ἀνοόχαρο

[ΑΓ'—388]
Πληρωμένης Ἀστέ, Θάλη Βλαστέ,
λυποῦμαι πού δὲ μπορὸ νάπαντῆσω
στὶς προτάσεις σας. (Ἡ συλλογὴ μου Μ.
Μυστικῶν εἶναι εἰτοιμη γιὰ τὸ βιβλιοθετεῖο
καὶ δὲν μοὺ μένου τετραδία λευκά). Ὁ-
τόσο ἡ προτίμησή σας μὲ τιμὰ. Ἰαπτόνη
τοῦ Ἀέρος, περιμένο τετραδιάκι, δὲν ἐ-
λαβες δικό μου; Τάσος Λούζης

[ΑΓ'—389]
Ἐλλεῖψει ἀπαντήσεων βραδέω μὲ Γ'
βραβείον τὸ Ἑλληνικὸ Ἀκρογυλί.
Στελλαντας ὑπερευχαριστῶ.

Γαργαντούας
[ΑΓ'—390]
Ἐν θάνα ὄρατα νάλληλογραφῆ ὁ Ἀή-
τητος μὲ τὴν Καρδιοκλέφτρα; Δ/σις:
(ΑΓ'—386). Καρδιοκλέφτρα

[ΑΓ'—391]
Ἐ να μπορεῖται ἐλθερμης εὐχῆς στέλω
στὴ γιορτῇ σου, Λάκον Ψυχῆς.
Ὀνειροπέλοτρα

[ΑΓ'—392]
Ἀλληλογραφῶ μὲ ἄλλους-ες. Γράφατε:
Νικόλαον Πάσχον, Ἐταιρεία Παντο-
πωλῶν, Κοζάνη, διὰ: Βουκέφαλον

[ΑΓ'—393]
Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς
Διαπλάσεως χαίρετὸ ἄλλους-ες.
Βουκέφαλος

[ΑΓ'—394]
Ἀνοόχαρο, ἀνταλλάσσομε τετραδιά-
κια; Στείλε πρῶτος: Ἀγαθουλήν
Χριστοφοροῦδην, Κόδρου, 1-Β, Ἀθήνας, διὰ:
Γέρο-Ἀἴμων

[ΑΓ'—395]
Π...α, γιὰτὶ τὴν περιφρόνηση; Σὲς
πῶς αὐτὴ θὰ μὲς συμπελιώσῃ; Περιμένο.
Ν.

[ΑΓ'—396]
Μέντιουμ, «Μακεδονοπούλα», ἔλαβα
εὐχαριστῶ. Δ/σις, πῶς πήγανε οἰδια-
γώνισμοι; Θεοδωρελλῆ